SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 5.) DINGSDAG den 16e. JANUARY. (Ao. 1821.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van November 1820.

GROOT - BRITTANNIE.

LONDEN *den 3e. November.* Gisteren is het Hoogerhuis overgegaan tot de beraadslaging, of de penale bill tegen H. M. de Koningin, al of niet voor de tweedemaal zal worden gelezen, dat is, of de gezamelijke Lords H. M. al of niet schuldig zullen verklaren en alzoo veroordeelen. De Lord Kanzelier heeft het eerst het woord gevoerd, en verklaard het van zijnen pligt te oordeelen, om zijne meening in dit moeilijk geschil te openbaren. Hij heeft de Lords ten ernstigsten aangemaand, om in gemoede te onderzoeken, of in den loop van het geheele regtsgeding H. M. schuld genoegzaam is gebleken, en volstrektelijk hunne toestemming tot de bill niet te geven, bijaldien zij niet volledig overtuigd zijn, dat de tegen H. M. ingebragte beschuldiging in de daad gegrond is. Wat hem zelven aanging, hij meende, dat menig punt van beschuldiging niet genoegzaam door de getuigen van de zijde van het Ministerie is gestaafd geworden; dat menig ander door de bewijzen, van den kant van H. M. te berde gebragt, genoegzaam is wederlegd; doch hij begreep, dat het als bewezen moest worden aangemerkt, dat H. M. gedurende vijf weken met *Bergami*, des nachts, onder eene en dezelfde tent aan boord had gerust; dat deze tent steeds gesloten was, om het even of de staat van het weder zulks al of niet vorderde. Deze omstandigheid vergelijkende met de keuze van de slaapvertrekken, op de onderscheidene reizen; met het getuigenis van *Crantz*, waarvan de voornaamste omstandigheden niet zijn tegengesproken; en vooral met de spoedige verheffing van *Bergami* van courier tot kamerheer, ridder en baron, en met de toelating van zijn geheel geslacht (zijne huisvrouw alleen uitgezonderd) tot het gevolg van H. M., verklaarde hij Lord Kanzelier in gemoede overtuigd te zijn, dat de beschuldiging van overspel tegen H. M. ingebragt, in de daad *gegrond* en genoegzaam *bewezen* was. Hij verklaarde zich ten slotte zeer gebelgd over de wijze, waarop de advokaat *Brougham* zijne pleidooi had gesloten en zijne bedreiging, dat, indien de Lords de bill goedkeurden, dit het laatste besluit zoude zijn, 't welk zij namen. Hij meende, dat de Lords, God en de justitie voor oogen houdende, hunnen pligt behoorden te doen, zonder zich over bedreigingen te bekommeren.

Daarop heeft de eerwaardige Lord *Erskine* het woord opgevat en H. M. verdedigd. Hij begon met te betoogen, dat het ongeraden was de bill aantenemen, daar men verwachten konde, dat het Huis der Gemeenten zich nimmer met dezelve zoude vereenigen. Vervolgens overgaande tot de meer bepaalde wederlegging van de punten van beschuldiging, werd hij op eens door eene ongesteldheid overvallen, welke hem buiten kennis voor over deed storten. Alle de aanwezenden, Ministerielen en Opposanten, namen een hartelijk aandeel in dit ongeval; hij werd terstond in eene andere kamer gedragen, herstelde wel eeniger mate, doch niet genoegzaam, om zijne redevoering te hervatten. Men heeft alzoo dien dag en heden de beraadslaging voortgezet. Lords *Lauderdale*, *Redesdale* en *Donnoughmore* hebben zich voor, en Lords *Roseberry*, *Grosvenor* en *Grey* zich tegen de bill verklaard.

Tot dus verre hoort men niets van eenige wijziging in de beschikking der penale bill, veel min van het terugtrekken derzelve. In tegendeel men meent, dat de Ministers er alles opzetten, om dezelve in het Hoogerhuis te

doen doorgaan, en dat hun dit waarschijnelijk zal gelukken. Het gerucht loopt wel, zedert twee dagen, dat men H. M. bijzondere aanbiedingen heeft gedaan, doch men kan op 't geen men deswegens verzekert weinig staat maken. De Opposanten meenen, dat H. M. kwalijk zoude doen iets toe te geven en zich (gelijk zij zich in hunne geschriften uitdrukken) alzoo aan de bescherming van het engelsche volk te onttrekken. De Ministerielen schijnen zedert een paar dagen meer bemoedigd; zij beroemen zich op het gevoelen van den Lord Kanzelier, als van een man, zedert vele jaren in regtszaken zeer ervaren. De Opposanten rekenen, dat van de Lords 82 bepaald *tegen* en 92 *voor* de bill zullen stemmen; de 45 overige zijn, naar hun oordeel, voor als nog twijfelachtig, doch van deze laatste zullen vele, als hebbende het regtsgeding niet regelmatig bijgewoond, niet kunnen stemmen.

Het britsch eskader in de middelandsche zee bestaat thans uit twee linieschepen en vier fregatten. Men wacht in genoemde wateren een fransch linieschip en drie fregatten, en men denkt, dat het gros van deze gezamelijke scheepsmagt in de nabijheid van Napels zal kruissen.

FRANKRYK.

PARYS, *den 28sten October.* Men verneemt, dat van de proclamatie van Z. M. den Koning 100,000 exemplaren zijn gedrukt, en dat elk kiezer in geheel Frankrijk een exemplaar ten geschenke zal bekomen. De Kardinaal Aartsbisschop van Parijs heeft mede, van zijne zijde, bij gelegenheid van de verkiezingen, eenen herderlijken brief uitgevaardigd, ten einde de kiezers te vermanen eene goede keuze te doen. Men vindt in dezen brief onder andere de navolgende zinsnede: „Als zelfs de lotgevallen der Rijken worden overgeleverd aan de onzekere kans van het spel, moet men zijne toevlugt zoeken bij het Opperwezen."

Brieven uit Madrid van den 20 melden, dat men in Sevilie een oproerig geschrift heeft aangeslagen, waarin de menigte wordt aangemaand, om de nieuwe regering des Rijks niet te gehoorzamen, als zijnde dezelve door den Heilige Vader in den bangedaan. -- De Generaal, welke de provincie Andalusie commandeert, heeft eene premie op de ontdekking van den dader uitgeloofd.

Den 30e. October. Men meldt uit Napels dat de nederlandsche Minister, de heer *Boreel*, aan Z. M. den Koning, in eene plegtige audientie, eenen brief heeft overhandigd van Z. M. den Koning der Nederlanden, in antwoord op Z. M. kennisgeving van het aannemen van de constitutie der Cortes, met welken brief de Koning der Nederlanden Z. M. bedankt voor deze kennisgeving en Hoogstdenzelven betuigt een opregt deel te nemen in alles, wat het geluk zijner volkeren betreft, en dienen kan, om de wederzijdsche vredelievende betrekkingen, welke tusschen de beide natien bestaan, te bevestigen. De Generaal *Pepe* heeft eene junta van regering in Palermo aangesteld. Hij is geenzins door het graauw uit genoemde stad verjaagd, gelijk men hier verbreidde, doch den 7den hebben de Insurgenten nog wanorde willen stichten en vijandelijkheden gepleegd, en den volgenden dag heeft hij eene scherpe proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij aankondigd eene permanente militaire commissie te hebben aangesteld, om elken rustverstoorder dadelijk te vonnissen.

OOST-INDIEN.

BATAVIA, *den 15den Julij.* Z. M. de Keizer van Rusland heeft den Gouverneur-generaal van Neerlands Indie, den Baron *van der Capellen*, de ridder-orde van *St. Anna*, eerste klasse, verleend.

De resident te Banda, de heer *Baumhauer*, meldt van den 13 Junij, dat twee dagen te voren ten half twaalf uren voor den middag, de bekende volkaan, *Goenong Api*, op eene geweldige wijze is uitgebarsten, zoo dat een ieder, welke niet pligtshalve op Neira moest blijven, de vlugt nam naar groot Banda

Ten twee uren zag men zware gloeijende steenen, met eene verbazende kracht, hemelwaarts rijzen, en, nedervallende, al wat branden konde, in hunnen omtrek, in vlam zetten, terwijl de hevigste slagen elkanderen afwisselden, zoo dat de huizen en zelfs de schepen op de reede daverden. De uitgeworpen damp en asch verdonkerden den geheelen berg, en welde ook het nabijrig Lonthoir. Des avonds vermeerderden de slagen; de steenen werden tot eene hoogte gesmeten, welke men op het dubbeld berekende van die des bergs, die voor de helft met eenen vuurgloed bedekt scheen. Dit schouwspel werd nog vreesselijker door de schok eener aardbeving, welke men des avonds gevoelde en een geweldig onweder, zoo dat de geheele bevolking der eilanden den nacht in de grootste angst en ontsteltenis doorbragt, en met den dag alle de vaartuigen van de reede vlugtten, zelfs de Cerammers en Gorammers.

Gedurende den dag van den 12 heeft de berg gestadig vuur en steenen gebraakt, en was de damp en aschregen over Neira, Lonthoir tot midden in het perk Bogauw uitgebreid. De notenbomen waren met zand bedekt, en de putten, welke niet gesloten zijn geweest, brak en onbruikbaar. De groenten waren verdord, de aardbodem was met graauwe asch overdekt, en eenig gevogelte en viervoetig gedierte reeds bezweken. Op den berg was aan de noordwestzijde eene nieuwe opening gevormd, waar uit steenen werden gerold, ter grootte, zoo men meende, van bandasche huizen. De hevigste slagen en het meeste vuur kwamen echter uit de oude opening. — Volgens *Valentijn* heeft de berg na 1690 vijf jaren gebrand, en een geloofwaardig bejaard man verzekerde, dat zulks ook van 1765 tot 1775 had plaats gehad. Men zag alzoo de toekomst met angst te gemoet.

ADVERTISSEMENTEN.

[illegible]

Benoodigt ten behoeve van het Magazijn van 's Vivres en Materialen de Leverancie voor een Jaar van Rum, Dram en Banannes, de eerste twee artikelen in 's Konings Magazijn te worden afgeleverd, met dadelijke teruggave van het Vaatwerk ten bedragen van circa 4000 Gallons Rum en even zoo veel Dram; de hoeveelheid Banannen en de bepaalde tijdstippen van aflevering en verdere kondition bij den Heer Kommissaris voor de Militaire Zaken te vernemen; Voorts nog de onmiddelijke leverancie van 1500 Pd. gegoten Hollandsche Smeerkaarsen, van 8 of 6 in het Pd., 1500 Pd. Erwten Groene, Witte en Graauwe en 1000 Pd. Gort.

De Gegadigden gelieven hunne Inschrijvingen ter Gouvernements Secretarij intezenden, wat de Kaarsen betreft, verzeld van een monster, voor of op den 20e. dezer.

Paramaribo den 13e. Januarij 1821.

De Secretaris van het Gouvernement
JAs. PRINGLE.

J. F. GRUTZ Exploicteur ter invordering van 's Lands Gerechtigheden dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 19e. Januarij 1821, ter Vestibule van den *Hove van Politie*, publiek bij Executie Verkopen.

Een Bloot Erf, L. D. No. 88, gelegen aan de *Steenbakkers Grigt*, aankomende S. M. SAMSON.

Paramaribo den 11e. Januarij 1821.

Heden over zes weken, dag en datum nader te bepalen, zal ten huize van den Heer Vendue Meester, publiek worden verkogt, het Huis en Erf in de *Graave Straat*, aankomende den Boedel Wijlen den Wel Edele Heere Mr. P. J. CHANGUION, waarvan de Bewijzen van Eigendom en veil Konditien, inmiddels ten Kantoore van den Heer Vendue Meester ter Visie leggen. Agt dagen daarna zal worden geprocedeerd met den verkoop der Huisraad van gem. Boedel, bestaande in wel onderhoudene Meubelen, Zilver en Glaswerk en het geen verder ten voorschijn zal worden gebragt, mede van een bekwame Neger Kok, welke inmiddels uit de hand te koop is.

Paramaribo den 12e. Januarij 1821.

Wedewe CHANGUION,
geb. L. C. VAN LELYVELD,
In relatie als Executr.ce en mede Erfgename.

De Ondergeteekende als door den Edele Achtbare Hove van *Politie*, thans alleen aangesteld zijnde tot Curator in den Boedel wijlen JOHANNES TREURNIET, verzoekt alle de geenen dewelken van gemelde Boedel iets te vorderen hebben, hunne pretentien in te leveren, terwijl hij de debiteuren van dezelve verzoekt hun verschuldigde te voldoen.

Wijders adverteerd hij tot narigt van de belang hebbende, dat hij door welgemelde Hove mede is aangesteld tot Curator over de persoon en goederen van E. F. TREURNIET, en waarschouwd een ieder van nu af aan, eenige liquidatie met dezelve te doen, of aan hem eenig credit te verleenen.

Paramaribo den 16e. Januarij 1821.

H. W. KONING qq.

De ondergeteekende verzoekt nogmaals van de Crediteuren van den Boedel J. L. VALENTYN hunne pretentien in den loop deezer maand te willen inleeveren ten einde, is het mogelijk deselve te vereffenen.

Paramaribo den 16e. Januarij 1821.

H. W. KONING.

Alle de geenen welke iets te pretendeeren hebben van, ofte verschuldigd zijn aan de Boedel en Nalatenschap van wijlen MARIA JOHANNA van SAMSON, welke op den 21 December a. p. alhier aan *Paramaribo* overleden, worden verzocht daarvan opgave en betaling te doen aan de eerste ondergeteekende als mede Executeur van voorsz. Boedel.

Tevens adverteeren zij dat op den 24e. dezer des nademiddags ten 4 uure ten Sterfhuize publiekelijk zullen worden verkocht, diverse Meubilen, Goud, Zilverwerk en Slaven en het geen verders ten voorschijn zal worden gebragt.

Paramaribo den 15e. January 1821.

SAML. LOUISZ. qq.

C. H. CONYNENBERG qq.

Den ondergeteekende verzoekt alle de genen die eenige zaken te vereffenen hebben, so met de Plantagie *Tout lui faut* voor het Zesde Aandeel als in zijn privé.-- Zich deswegens te addresseren bij den Heer F. P. PENARD als waarnemende zijne belangens.

Paramaribo den 5e. January 1821.

J. B. F. BOUFFARÉ.

H. J. DE BLOOM voerende het Schip *Harmonie*, zal op ulto. dezer zijnen Brievenzak sluiten, alle de geenen welke iets van gemelde Schip te vorderen hebben gelieven voor die tijd om betaling te zenden.

Paramaribo den 15e. Januarij 1821.

Kapt. M. SPREEUW voerende het Schip *Magyie*, zal op den 31e. dezer zijn Brievenzak sluiten en de reize naar Amsterdam aanneemen.

Paramaribo den 15e. Januarij 1821.

Gelost uit de Schoener *Packet* van Boston en te koop bij Gebroeders WILKENS Hz., nieuwe Bakkeljaauw, Blom, Tabak en Planken; voorts nog in voorraad, Mackreel, Spermacetie Olij, Kaarzen, Spek en Vleesch, Madera Wijn, Cognac Brandewijn, Theer &c &c.

Paramaribo den 16e. January 1821.

J. G. WEIGLE maakt bekend dat hij van voornemen is binnen zes weeken deze Kolonie te verlaten, en inviteerd mits deze zijne Crediteuren hunne Pretentien op te geeven, en na accoord bevinding betaling te ontvangen.

Paramaribo den 15e. January 1821.

Den Ondergeteekende zijnde van Voornemen uit deze Kolonie te vertrekken met zijne Huisvrouw, verzoekt alle die geenen die iets van hem te pretendeeren hebben, hunne Rekening tot visie en betaling bij hem te praesenteeren.

Paramaribo den 4e. Januarii 1821.

JOSEPH JEFFERY.

Gedrukt te PARAMARIBO *ter Gouvernements Drukkerij van* C. J. FUCHS.